

Pavel Hrejsemnou

IDEAIFY
idea beauty

Zlato z Plzně

-

Příběh, který
změnil svět piva

Zlato z Plzně

—

**Příběh, který
změnil svět
piva**

Pavel Hrejsemnou

Název knihy: Zlato z Plzně

Podnázev: Příběh, který změnil svět piva

Autor: Pavel Hrejsemnou

Vydavatel: IDEAIFY s.r.o. **Adresa vydavatele:** Na Studních 71, 284 01 Kutná Hora
Web: www.ideaify.cz **E-mail:** info@ideaify.cz

Rok vydání: 2025 **Vydání:** První elektronické vydání **Počet stran:** 85 A5

Autorská práva a právní doložky

© 2025 Pavel Hrejsemnou a IDEAIFY s.r.o.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována, ukládána v rešeršním systému, ani přenášena jakýmkoli způsobem a v jakékoli formě (elektronicky, mechanicky, nahráváním či jinak) bez předchozího písemného souhlasu autora a vydavatele.

ISBN (PDF verze): 978-80-53028-67-7

ISBN (ePuB verze): 978-80-53028-68-4

Upozornění: Informace obsažené v této knize jsou určeny pouze pro vzdělávací a informační účely. I když bylo vynaloženo veškeré úsilí k zajištění přesnosti a aktuálnosti obsahu, vydavatel ani autoři nenesou odpovědnost za případné chyby nebo opomenutí, ani za výsledky plynoucí z použití zde uvedených informací. Čtenář by měl vždy ověřit informace z více zdrojů a přizpůsobit je svým konkrétním potřebám.

Tvorba a produkce

Jazyk: Čeština

Grafický design, návrh obálky a sazba: IDEAIFY s.r.o.

Věnování

Všem milovníkům zlatavého moku, který září v každé sklenici.

Tato kniha je věnována těm, kteří ocení nejen jedinečnou chuť a průzračnost plzeňského piva, ale i příběh houževnatosti, vize a neochvějné víry v dokonalost.

Ať už si právě vychutnáváte Pilsner Urquell, nebo jakýkoli jiný zlatý ležák, vzpomeňte si na Josefa Grolla – muže, jehož posedlost a vášeň navždy změnily pивní svět.

Na zdraví! Josef Groll a Pavel Hrejsemnou

Pohled Josefa Grolla: Prolog k něčemu novému

Jmenuji se Josef Groll a dnes, 5. října 1842, stojím v Plzni, městě, které se dýchá těžkým vzduchem. Městem, které je unavené z vlastní pachuti. Slyším ty stížnosti, vidím ty obličeje, pokaždé, když si místní měšťané usrknou ze svých korbělů. Kyselost, zákal, nestabilita. A tak mi to pořádně rezonuje v hlavě. Plzeň má být chloubou pivovarnictví, ne jeho parodií!

Otec by mě zabil, kdyby věděl, co se chystám udělat. Opustit Vilshofen, náš rodinný pivovar, kde každý kámen zná jméno Grolla. Ale já už nemohl dál. Ty nekonečné hádky, ta zatvrzelost v dodržování starých způsobů. „Spodní kvašení je nesmysl, Josefe! Kvasinky potřebují teplo, krev, život, ne chlad hrobu!“ křičíval, zatímco já v duchu viděl jasné, zlatavé pivo tančící ve sklenici. Otec je skvělý sládek, to ano, ale svět se mění a pivo s ním musí jít ruku v ruce. Nebo se utopí v moři průměrnosti.

Když přišel dopis od Antona Lenze, plzeňského radního, cítil jsem, jak se mi rozbušilo srdce. Nabídka. Výzva. Postavit pivovar od základů, experimentovat, vařit pivo, jaké svět ještě neviděl. V Bavorsku jsem se topil v předsudcích, tady v Plzni jsem dostal čistý stůl. Viděl jsem v tom příležitost nejen dokázat otci, že se mýlil, ale hlavně dokázat sám sobě, že má vize má smysl.

Plzeň? Ano, Plzeň! Město, kde vzduch voněl prachem z továren, ale i nadějí. A s ní i ta voda! Ach, ta měkká

plzeňská voda! Jen jsem ji ochutnal a věděl jsem, že je to dar z nebes. Žádná tvrdá, vápníkem prosycená voda, která drtí chmel a dělá pivo drsným. Tato voda je jako plátno pro malíře, prázdné a čekající na barvy. Na barvu světlého sladu a hořkost žateckého chmele.

Vím, že to nebude snadné. Cítím ty pohledy, ty šepoty. Vidím ty tváře, jako je ta Františka Novotného, starého sládky, co se na mě dívá jako na vetřelce. Pro něj jsem jen nafoukaný Bavorák, co přišel bořit staleté zvyklosti. „Co nám ten cizinec může ukázat? My vaříme pivo odjakživa!“ Slyším ho, jak to říká. Ale já jim ukážu. Ukážu jim, co dokáže odvaha a víra v inovaci.

Pivovar už stojí, jeho zdi jsou robustní, ale prázdné. Teď je na mně, abych mu vdechl život. Abych ho naplnil kvasinkami, které pracují v chladu, sladem, co voní jako slunce, a vodou, co zpívá s chmelem. Cítím ten tlak. Naděje celého města je teď na mých bedrech. Každý krok, každá volba, každá kapka, která projde mýma rukama, bude rozhodovat.

A tak začíná můj příběh v Plzni. Příběh o pivu, které se má stát zlatem. Zlatem, které změní svět.

Kapitola 1: Plzeň čeká na zázrak – z Grollova pohledu

Dveře dostavníku se s povrzáním otevřely a do vlhkého, sychravého říjnového vzduchu Plzně se vkradla vůně, jež mi byla až příliš dobře známá. Nebyla to jen zatuchlá vůně potu koní a vlhké hlíny z cest, ani těžký odér uhlí z blížících se továren, které už tehdy, v roce 1842, začínaly formovat siluetu města. Byla to ostrá, kyselá, téměř odporná pachůť starého, zkaženého piva, která se mi usadila na jazyku a dráždila nosní dírky. Věděl jsem, co to znamená, dřív než jsem vystoupil. Byla to vůně zoufalství, vůně promarněných příležitostí, vůně nespokojenosti, která se vznášela nad tímto městem jako neviditelný, tíživý mrak. Bylo 5. října 1842, a mé srdce, ačkoliv svírané nervozitou z neznámého, se zároveň horečnatě rozbušilo. Zde, v tomhle zapomenutém, ale ambiciózním koutě Rakouského císařství, kde se střetávala německá a česká kultura, kde se míchaly staré zvyky s novými touhami, se měla naplnit má vize, můj sen o pivě, které by změnilo svět. Byl jsem přesvědčený, že právě zde se zrodí nový pivní věk, který otřese základy celého pivního průmyslu a redefinoval to, co lidé považovali za "pivo".

Moje vnitřní reflexe:

Ten pach! Už na nádraží jsem ho cítil. Ta ostrá, svíravá kyselost mi stáhla žaludek. Ještě jsem ani nevystoupil z dostavníku a už jsem věděl, že má obava byla

oprávněná. Plzeň je opravdu pивní bažina, o které se šeptalo. V mé mysli se mi zjevila vzpomínka na otce. Jeho pohrdavý úsměv, když jsem mu vyprávěl o své touze po čistotě, po průzračném pivu. „Ty snílku! Pivo má být silné a temné jako noc, ne jako voda!“ Jeho slova mě pronásledovala celou cestu. Ale právě ta plzeňská „šlichta“ byla mou největší nadějí. Kde jinde než tam, kde je dno, může se začít s něčím novým, s něčím skutečně revolučním? Tady nebudu jen jedním z mnoha bavorských sládků, kteří se drží tisíciletých receptur. Tady mohu být tvůrcem. Ale co když selžu? Co když se ukáže, že jsem se mýlil, že má vize je jen bláznovství? Tlak je obrovský, váha očekávání celého města leží na mých bedrech. Už nebudu moci utéct před svým osudem. Teď je čas ukázat, co umím. Pro otce. Pro sebe. Pro pivo samotné.

Plzeň v říjnu 1842: Město na rozcestí a neudržitelná pивní krize

Mé kroky po dlážděných ulicích starého města zněly dutě, téměř jako výčitka v tichém, zamlženém ránu. Každý nádech byl prosycen tím nepříjemným oděrem, který se linul z každého druhého hostince. Plzeň v polovině 19. století, to nebylo jen tak obyčejné provinční město. Byla to živoucí laboratoř společenských změn, mikrokosmos celého Rakouského císařství na prahu industrializace. Viděl jsem unavené tváře ranních chodců, z nichž mnohé se zdály být zbrázděné nejen

vráskami věku, ale i skrytým zklamáním. Bylo to město na prahu průmyslové revoluce, kde se moderní myšlenky střetávaly se staletými, často zastaralými tradicemi. Na jedné straně se Plzeň pyšnila nově budovanou železnicí, která měla spojit město s Prahou a Vídní, symbolizující modernizaci a pokrok. Vznikaly tu zárodky budoucích průmyslových gigantů, jako byly strojírenské závody rodiny Škoda, které se teprve začínaly formovat, a ambiciózní projekty jako městská plynárna. Obchodníci, jako Antonín Lenz, byli plni podnikatelského ducha a touhy po prosperitě a chtěli, aby se Plzeň stala významným centrem obchodu a průmyslu.

Na druhé straně však město sužovala katastrofální kvalita základního nápoje – piva, bez kterého si obyvatelé nedokázali představit den. Plzeňané, ačkoliv hrdí na svůj rostoucí význam a na svou schopnost přijímat pokrok v jiných oblastech, platili za pivo, které jim působilo jen hořkost v ústech a těžko na duši. Bylo zakalené, často nestálé, občas kyselé jako ocet, jindy mdlé jako voda po mytí nádobí. Bylo to pivo, které se rychle kazilo, nebylo vhodné k přepravě a kazilo pověst města. Byl to paradox – moderní město, které se snažilo držet krok s dobou, ale jeho nejvýznamnější produkt byl z dob dávno minulých, zamořený prachem, špínou a nedbalostí. Občas se někdo zastavil u vchodu do hostince, přivoněl si k dřevěným dveřím, jako by testoval vzduch, a pak s kyselým výrazem ve tváři pokračoval dál, potichu mumlaje cosi o „zase zkažené várce“ nebo „zkaženém ležáku“, kterému se nedalo ani říkat pivo. Plzeň spíše čekala na spasení, na rituál očisty, který by smyl tu pachuť. A já, Josef Groll, bavorský

sládek s rebelskou duší a hlavou plnou odvážných plánů, jsem doufal, že to spasení přináším.

Mladá rebelie ve Vilshofenu: Stín otce a volání po inovaci, které formovalo budoucnost

Mé dětství ve Vilshofenu, malém, ospalém městečku na břehu Dunaje, bylo prodchnuto vůní sladu, chmele a hlavně železné tradice. Můj otec, Johann Groll, byl vážený a talentovaný sládek, jehož pivo bylo po léta pýchou celé rodiny a širokého okolí. V jeho očích bylo pivovarnictví posvátné umění, které se dědí z generace na generaci beze změn, rituál, který se nesmí narušovat. Byl pyšný na své tmavé, silné svrchně kvašené ležáky, robustní a plné, jak se na Bavorsko sluší. Jeho pivo bylo tmavé, poctivé, s chutí zemitou a silnou, jako samotná bavorská půda. Zraje v sudech, ve kterých se mísí vůně dřeva a starých kvasinek. Byl to styl, který dominoval celé Evropě, těžký, tmavý a často zakalený, s krátkou trvanlivostí, který byl spíše zdrojem energie než osvěžení.

Ale pro mě, už od útlého věku, to bylo spíše vězení, zlatá klec plná zatuchlého piva. Cítil jsem, jak mě ta tradice dusí, jak mi brání dýchat, jak mi brání v rozletu. Zatímco on hovořil o „duši piva“, já jsem hleděl na kvasnice pod mikroskopem, viděl jsem v nich armádu neviditelných dělníků, které bylo třeba řídit. „Spodní kvašení je nesmysl, Josefe! Kvasinky potřebují teplo,

krev, život, ne chlad hrobu! Pivo musí dýchat, musí žít! Vy ho chcete uvěznit v temnotě!“ hřmíval otec, když jsem se s ním pokoušel debatovat o nejnovějších vědeckých poznatcích z Mnichova, z laboratoří, kde se rodilo pochopení pro mikrobiologii. Jeho hlas zněl v mé hlavě jako ozvěna, i zde, v Plzni, tisíce mil od domova. On, skvělý sládek, byl však slepý k přicházejícím změnám, k novým metodám, které by mohly transformovat celé odvětví. Zatímco on se držel starých, svrchně kvašených piv, která byla sice silná, ale často zakalená, nestálá a náchylná k infekcím, já jsem v těch jeho „hrobech“ – chladných, hlubokých sklepech – viděl zrod průzračného, zlatavého piva. Piva, které by tančilo ve sklenici jako tekutý drahokam, ne se líně vznášelo v mlze kalu. Cítil jsem, jak se mi svírá žaludek při pomýšlení na ty promarněné debaty, na otcovu neústupnost, která mě nakonec vyhnala z domova. Nechtěl jsem být jen jeho stínem; chtěl jsem být světlem, které osvítlí novou cestu. Mou cestu. Mou vlastní cestu, která měla navždy změnit pivní svět.

Moje vnitřní reflexe:

Otec... jeho stín mě pronásledoval po celé Evropě. Ta jeho neústupnost, ta zaslepenost tradicí. Proč nedokázal pochopit, že pravá úcta k řemeslu spočívá v jeho neustálém zdokonalování, ne v zabetonování? Cítil jsem v sobě tu vzdornost, ten neklid, který mě hnál pryč z Vilshofenu. Být jen dalším „Grollem“, který vaří stejné pivo jako otec? Nikdy. Chtěl jsem víc. Chtěl jsem stvořit něco, co přesáhne hranice naší rodiny, našeho města, celého Bavorska. Možná je to pýcha, možná je to posedlost. Ale věřím, že v té posedlosti je pravda. Pravda o pivě, které je čisté, lahodné a které si

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Zlato z Plzně – Příběh, který změnil svět piva.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.